DOI: [10.32702/2307-2105-2022.1.200](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.1.200)

УДК 336.226.1: 657.433.9

*А. О. Гусєв,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
ORCID ID: 0000-0002-5855-831X*

ПОДАТОК НА МАЙНО В УКРАЇНІ: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ

*A. Husiev
Master's student,
Odessa I.I. Mechnikov National University*

PROPERTY TAX IN UKRAINE: ECONOMIC NATURE AND ACCOUNTING FEATURES

У статті досліджено теоретичні та методологічні засади податку на майно як одного з основних джерел наповнення місцевих бюджетів. Обґрунтовано економічну сутність кожної із складових податку на майно: податку на нерухоме майно, відмінного від земельної ділянки; транспортного податку; плати за землю. Виявлено вплив податку на майно на формування доходів місцевих бюджетів в Україні на прикладі бюджету міста Одеси. Проаналізовано ефективність чинної системи оподаткування податком на майно в Україні. Визначено особливості первинного, аналітичного та синтетичного обліку податку на майно, а також його відображення у фінансовій і податковій звітності. Наведено основні шляхи реформування системи оподаткування податком на майно в Україні та порядку його обліку.

The article investigates the theoretical and methodological principles of property tax as one of the main sources of filling local budgets. The economic essence of each component of the property tax is substantiated: real estate tax other than land; transport tax; land fees. The impact of property tax on the formation of local budget revenues in Ukraine was revealed on the example of the budget of the city of Odessa. The dynamics of property tax revenues to local budgets for the period 2015-2020 has been formed. The effectiveness of the current system of property taxation in Ukraine is analyzed. The peculiarities of primary, analytical and synthetic accounting of property tax, as well as its reflection in financial and tax statements are determined. The main ways of reforming the system of property taxation in Ukraine and the procedure for its accounting are given.

Property tax is a direct local tax levied on individuals and legal entities for the use of a certain type of property. According to the current legislation, the property tax consists of three tax payments: real estate tax other than land, transport tax, as well as land fees. For each of the above tax payments, the Tax Code provides for different methods of tax collection. Today, property tax is of significant fiscal importance for local budgets, but its share in the structure of budget revenues tends to decrease.

Property tax accounting is carried out on a separate analytical account (second-order sub-account) in the context of sub-account 641 "Tax calculations". In the process of initial accounting of property tax, an accounting certificate and a payment order are used. In the financial statements, the property tax is displayed in the Balance Sheet (Form No. 1) and the Statement of Financial Results (Form No. 2) only as part of other payments to the budget. The property tax reporting consists of three forms, each of which corresponds to a certain component of the property tax in accordance with the Tax Code of Ukraine.

The current model of collection of property tax and the procedure for its display in accounting are not perfect and are subject to reform in various areas.

Ключові слова: *податок на майно; податок на нерухоме майно; відмінного від земельної ділянки; транспортний податок; плата за землю; місцеве оподаткування; доходи місцевих бюджетів; облік і звітність за податком на майно.*

Key words: *property tax; real estate tax other than land; transport tax; land fees; local taxation; revenues of local budgets; accounting and reporting on property tax.*

Актуальність дослідження. Соціально-економічний розвиток окремих адміністративно-територіальних одиниць залежить, головним чином, від ефективності системи місцевого оподаткування в країні, а саме – від обсягів податкових надходжень відповідних місцевих бюджетів. Податок на майно є одним з основних джерел доходів місцевих бюджетів серед податкових надходжень, що обумовлює суттєве фінансове значення цього податку. При цьому майнові податкові платежі також є важливим регулюючим інструментом, що забезпечує перерозподіл валового регіонального продукту між різними економічними суб'єктами. Це означає, що оптимізація системи нарахування й сплати податку на майно є необхідною умовою збільшення ефективності стягнення цього податку і, як наслідок, економічного розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць та країни в цілому.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою цього дослідження є запропонування концепції реформування системи оподаткування фізичних та юридичних осіб податком на майно, а також порядку обліку й складання звітності за цим податком.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Дослідженням проблеми оподаткування фізичних та юридичних осіб податком на майно та окремими його складовими займалися наступні науковці: О.Ю. Гостева [1], А.С. Кисель [2], І.В. Мартинюк [3], К.М. Музиченко [4], А.С. Нестеренко [5], А.В. Рижий [6] та інші. У працях цих вчених основним предметом дослідження є юридична та економічна сутність податку на майно як суттєвого джерела доходів місцевих бюджетів. Основними невирішеними проблемами науковців є недостатнє дослідження облікових аспектів податку на майно, зокрема, проблеми ведення бухгалтерського обліку та складання звітності за цим податком, а також відсутність єдиної думки щодо концепції реформування податку на майно в Україні.

Виклад основного матеріалу. Податок на майно – прямий податок, що стягується з фізичних та юридичних осіб, які є власниками об'єктів нерухомого та рухомого майна, передбаченого XII Розділом Податкового кодексу України (ПКУ) та зараховується до місцевих бюджетів.

Відповідно до ст. 265 ПКУ податок на майно складається з наступних податкових платежів:

- 1) податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- 2) транспортний податок;
- 3) плата за землю [7, ст. 265.1].

Основні елементи оподаткування кожного з платежів, що входять до складу податку на майно, наведено у табл. 1:

Таблиця 1.
Основні елементи оподаткування податком на майно

Елемент оподаткування	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	Транспортний податок	Плата за землю
1	2	3	4
Платники податку	Фізичні та юридичні особи (резиденти й нерезиденти), які є власниками об'єктів нерухомості	Фізичні та юридичні особи (резиденти й нерезиденти), які мають зареєстровані в Україні легкові автомобілі	Власники й орендарі земельних ділянок, а також землекористувачі, яким земельні ділянки надано на правах постійного користування (як фізичні, так і юридичні особи)
Об'єкт оподаткування	Об'єкт нерухомості, у т.ч. окрема його частка (крім об'єктів, наведених у п. 2 ч. 2 ст. 266 ПКУ)	Легкові автомобілі, з року випуски яких минуло не більше 5 років, ринковою вартістю понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати (у 2022 році – понад 2437500 грн.)	Земельні ділянки чи їхні частки (паї), що перебувають у власності, на правах постійного користування або надані на умовах оренди
База оподаткування	Загальна площа об'єктів нерухомості чи їх часток	Легковий автомобіль, що є об'єктом оподаткування	Нормативна оцінка земельної ділянки у грошовому вимірі з урахуванням індексації або площа земельної ділянки (у випадку, якщо грошову оцінку не було проведено)
Ставка податку	Встановлюється органами місцевого самоврядування, але не може бути вищою за 1,5% мінімальної заробітної плати (у 2022 році – не більше 97,5 грн.) за 1 квадратний метр бази оподаткування	25000 грн. за кожен легковий автомобіль	Якщо була проведена нормативна грошова оцінка земельних ділянок: Встановлюється органами місцевого самоврядування, але не вище, ніж: - 1% нормативної грошової оцінки (для земель загального користування); - 1% (та не менше 0,3%) нормативної грошової оцінки (для сільськогосподарських угідь); - 0,1% нормативної грошової оцінки (для лісових земель); - 3% нормативної грошової оцінки (для інших земель)
			Якщо не була проведена нормативна грошова оцінка земельних ділянок: Встановлюється органами місцевого самоврядування, але не вище, ніж: - 5% (та не менше 0,3%) нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі (для сільськогосподарських угідь); - 0,1% нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі (для лісових земель); - 5% нормативної грошової оцінки площі ріллі (для інших земель)
Порядок обчислення податку	За ставкою податку від бази оподаткування за звітний (податковий) період з урахуванням особливостей, зазначених ч. 7 ст. 266 ПКУ	За ставкою податку від бази оподаткування за звітний (податковий) період з урахуванням особливостей, зазначених ч. 6 ст. 267 ПКУ	За ставкою податку від бази оподаткування за звітний (податковий) період з урахуванням особливостей, зазначених ст. 286 ПКУ
Податковий період	Календарний рік	Календарний рік	Календарний рік

1	2	3	4
Строк та порядок сплати податку	Для фізичних осіб: протягом 60 календарних днів після вручення податкового повідомлення-рішення	Для фізичних осіб: протягом 60 календарних днів після вручення податкового повідомлення-рішення	Для фізичних осіб: протягом 60 календарних днів після вручення податкового повідомлення-рішення
	Для юридичних осіб: авансовими внесками щоквартально не пізніше 30 числа наступного місяця за звітним кварталом	Для юридичних осіб: авансовими внесками щоквартально не пізніше 30 числа наступного місяця за звітним кварталом	Для юридичних осіб: щомісячно не пізніше 30 числа наступного за звітним місяцем
Строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку	Для фізичних осіб: звітність не подається, сума податку розраховується контролюючим органом та надсилається платнику податку у вигляді податкового повідомлення-рішення до 1 липня наступного за звітним роком	Для фізичних осіб: звітність не подається, сума податку розраховується контролюючим органом та надсилається платнику податку у вигляді податкового повідомлення-рішення до 1 липня наступного за звітним роком	Для фізичних осіб: звітність не подається, сума податку розраховується контролюючим органом та надсилається платнику податку у вигляді податкового повідомлення-рішення до 1 липня наступного за звітним роком
	Для юридичних осіб: не пізніше 20 лютого наступного за звітним роком із поквартальною рівномірною розбивкою річної суми податку	Для юридичних осіб: не пізніше 20 лютого наступного за звітним роком із поквартальною рівномірною розбивкою річної суми податку	Для юридичних осіб: не пізніше 20 лютого наступного за звітним роком із помісячною рівномірною розбивкою річної суми податку

Джерело: складено автором на основі даних [7, ст. 266-289].

Слід зазначити, що ст. 266 ПКУ передбачено наступні додаткові особливості оподаткування податком на нерухоме майно, відмінного від земельної ділянки:

1) База оподаткування для об'єктів житлової нерухомості зменшується на 60 квадратних метрів для квартири та на 120 квадратних метрів для житлового будинку (крім випадків, якщо загальна площа перевищує 300 (для квартири) та 600 (для житлового будинку) квадратних метрів, або якщо зазначені об'єкти здаються в оренду, позичку, лізинг чи використовуються в підприємництві) [7, ст. 266.4]. Така пільга фактично встановлює неоподатковувану площу нерухомого майна;

2) У випадку, якщо загальна площа об'єкта нерухомого майна перевищує 300 (для квартири) та 500 (для житлового будинку) квадратних метрів, сума податку збільшується на 25000 грн. за кожний такий об'єкт [7, ст. 266.7.1/1].

Аналізуючи систему елементів оподаткування податку на майно, слід звернути увагу на наступні недоліки системи оподаткування для кожного платежу цього податку:

1) для податку на нерухоме майно, відмінного від земельної ділянки – сума податку, що підлягає сплаті залежить лише від площі об'єкта нерухомого майна (без урахування реальної ринкової вартості об'єкта). Так як ринкова вартість 1 квадратного метра об'єкта нерухомості може суттєво відрізнятися навіть в межах однієї адміністративно-територіальної одиниці, такий підхід оподаткування лише частково враховує платоспроможність платників податку;

2) для транспортного податку – ставка оподаткування є специфічною, тобто встановлена в грошових одиницях без урахування реальної ринкової вартості легкового автомобіля. Така методика оподаткування не може повноцінно враховувати рівень платоспроможності платників податку;

3) для плати за землю – ставки податку не залежать від того, чи раціонально використовуються земельні ділянки власниками або орендарями, а також недосконалість системи податкових пільг щодо земельного податку [3; 6, с. 50].

Фіскальна ефективність податку на майно оцінюється шляхом визначення обсягів доходів місцевих бюджетів. Сукупні обсяги надходжень податку на майно до всіх місцевих бюджетів в Україні – наведено у табл. 2; до бюджету міста Одеси як прикладу місцевого бюджету конкретної адміністративно-територіальної одиниці – у табл. 3:

Таблиця 2.
Сукупні обсяги надходжень податку на майно до всіх місцевих бюджетів в Україні

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Обсяги надходжень від податку на нерухоме майно, відмінного від земельної ділянки, млрд. грн.	0,746	1,419	2,426	3,636	4,882	5,759
Обсяги надходжень від транспортного податку, млрд. грн.	0,434	0,247	0,246	0,315	0,276	0,203
Обсяги надходжень від плати за землю, млрд. грн.	14,831	23,323	26,384	27,321	32,836	31,471
Обсяги сукупних надходжень від податку на майно, млрд. грн.	16,011	24,989	29,056	31,272	37,994	37,433
Обсяги надходжень від місцевих податків і зборів, млрд. грн.	27,041	42,261	52,587	61,026	73,575	75,686
Частка податку на майно серед надходжень від місцевих податків і зборів, %	59,210	59,130	55,253	51,243	51,640	49,459
Обсяги податкових надходжень місцевих бюджетів, млрд. грн.	98,218	146,902	201,005	232,533	270,546	285,572
Частка податку на майно серед податкових надходжень, %	16,302	17,011	14,455	13,448	14,043	13,108
Обсяги сукупних доходів місцевих бюджетів, млрд. грн.	294,460	366,143	502,098	562,422	560,531	471,482
Частка податку на майно серед сукупних доходів місцевих бюджетів, %	5,437	6,825	5,787	5,560	6,778	7,940

Джерело: складено автором на основі даних [8].

Таблиця 3.
Сукупні обсяги надходжень податку на майно до бюджету міста Одеси

Показник	2018	2019	2020
1	2	3	4
Обсяги надходжень від податку на майно, млрд. грн.	0,910	0,949	0,908
Обсяги надходжень від місцевих податків і зборів, млрд. грн.	1,927	2,173	2,241
Частка податку на майно серед надходжень від місцевих податків і зборів, %	47,242	43,675	40,509
Обсяги податкових надходжень місцевого бюджету, млрд. грн.	6,111	7,020	7,462
Частка податку на майно серед податкових надходжень, %	14,898	13,518	12,164
Обсяги сукупних доходів місцевого бюджету, млрд. грн.	10,755	11,293	10,084
Частка податку на майно серед сукупних доходів місцевого бюджету, %	8,465	8,404	9,001

Джерело: складено автором на основі даних [9].

Аналізуючи дані табл. 2-3, слід зазначити, що:

- податок на майно є суттєвим джерелом доходів місцевих бюджетів, а також основним серед податкових надходжень від місцевих податків і зборів (поряд з єдиним податком);
- питома вага податку на майно у структурі надходжень від місцевих бюджетів має тенденцію до зниження (головним чином, за рахунок підвищення частки єдиного податку) [10];
- у структурі бюджету міста Одеси податок на майно має дещо менше фіскальне значення у порівнянні з місцевими бюджетами в Україні в цілому, при цьому частка податку на майно також має тенденцію до зниження.

Одним з найбільш важливих елементів забезпечення фіскальної ефективності податку на майно є система бухгалтерського обліку цього податку.

Бухгалтерський облік податку на майно ведеться на синтетичному рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами» (субрахунок 641 «Розрахунки за податками»). Слід зазначити, що на підприємстві для обліку кожного податкового платежу (у т.ч. податку на майно) передбачено, як правило, окремі аналітичні рахунки (субрахунки другого порядку). Так, у програмному забезпеченні «1С: Бухгалтерія 8 для України» для обліку податку на майно призначено субрахунок другого порядку 641/5 «Розрахунки за іншими податками» (на

цьому рахунку обліковуються також будь-які інші податкові платежі, не наведені в аналітичних рахунках 641/1-641/4; 641/6).

Слід зазначити, що відповідно до п. 18 НП(С)БО 16 «Витрати», витрати, пов'язані з податком на майно (так само як і іншими податками, що не включаються до виробничої собівартості), є адміністративними витратами, та обліковуються на синтетичному рахунку 92 «Адміністративні витрати» (підприємство обліковує витрати на рахунках 9 класу) або 84 «Інші операційні витрати» (підприємство обліковує витрати на рахунках 8 класу) [11, п. 18].

Типові кореспонденції рахунків з обліку податку на майно наведено у табл. 4:

Таблиця 4.
Типові кореспонденції рахунків з обліку податку на майно

Зміст господарської операції	Дт	Кт
Нараховано податок на майно	84/92	641
Списано витрати, пов'язані з податком на майно, на фінансові результати	791	84/92
Перераховано податок на майно до місцевого бюджету	641	311

Джерело: складено автором.

Облік податку на майно підприємстві здійснюється наступними первинними документами: бухгалтерська довідка (нарахування податку на майно, а також списання витрат від цього податку на фінансові результати) та платіжне доручення (перерахування податку на майно до бюджету).

У фінансовій звітності не надається інформація щодо нарахування й сплати безпосередньо податку на майно. Проте, в деяких її формах відображається інформація, опосередковано пов'язана з податком на майно, а саме:

1) у формі № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» – рядок 1620 «Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом» (відображається загальна сума поточних зобов'язань підприємства перед бюджетами всіх рівнів, до складу яких може входити також податок на майно);

2) у формі № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» – рядки 2130 «Адміністративні витрати» (відображається загальна сума адміністративних витрат підприємства за звітний період, у т.ч. витрати з податку на майно) та 2520 «Інші операційні витрати» (відображається загальна сума всіх операційних витрат, що не входять до складу жодної з 4 основних груп витрат за елементами, у т.ч. сума податку на майно).

Документи податкової звітності з податку на майно відповідають платежам з цього податку згідно ст. 265 ПКУ, а саме:

- 1) Податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- 2) Податкова декларація з транспортного податку;
- 3) Податкова декларація з плати за землю.

Основні недоліки поточної методики стягнення податку на майно й порядку його обліку, що підлягають реформуванню, а також основні шляхи їх усунення наведено у Концепції реформування податку на майно (табл. 5):

Таблиця 5.
Концепція реформування податку на майно

Рівень регулювання	Об'єкт регулювання	Чинний недолік	Шлях оптимізації
1	2	3	4
Механізм стягнення податку	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	База оподаткування – площа об'єкта нерухомості, що не завжди враховує платоспроможність платника податку	Затвердження ринкової вартості об'єкта нерухомості як бази оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
	Транспортний податок	Фіксована сума податку до сплати незалежно від ринкової вартості транспортного засобу	Затвердження ставки транспортного податку у розмірі 1% від ринкової вартості транспортного засобу
	Плата за землю	Відсутність залежності податкових ставок від раціональності використання земельних ділянок	Впровадження підвищених ставок плати за землю у випадку, якщо земельна ділянка не обробляється
		Відсутність податкових пільг за застосування природоохоронних і природовідновлювальних заходів щодо земельних ресурсів	Впровадження знижених ставок плати за землю для фізичних та юридичних осіб, які застосовують природоохоронні й природовідновлювальні заходи з метою стимулювання екологізації використання земель

1	2	3	4
Облік та звітність за податком	Синтетичний облік	Облік податку на майно на підприємстві здійснюється лише за допомогою аналітичних рахунків	Реформування системи субрахунків синтетичного рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами», а саме виключення транзитних субрахунків «Податкове зобов'язання» і «Податковий кредит» та формування субрахунків залежно від виду платежів до бюджету із виділенням найбільш суттєвих з них (у т.ч. податку на майно) в окремі субрахунки
	Фінансова звітність	Відсутність інформації у фінансовій звітності, безпосередньо пов'язаної з податком на майно	Доповнення форми № 5 фінансової звітності «Примітки до річної фінансової звітності» розділом щодо податків і зборів (на сьогоднішній день у примітках надається інформація лише з податку на прибуток), одним з рядків у якому повинна розкриватись інформація з податку на майно

Джерело: складено автором.

Висновки. Податок на майно – прямий місцевий податок, що стягується з фізичних та юридичних осіб за користування певним видом майна. Згідно з чинним законодавством податок на майно складається з трьох податкових платежів: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку, а також плати за землю. Для кожного з наведених податкових платежів ПКУ передбачено різні методики стягнення податку. На сьогоднішній день податок на майно має істотне фіскальне значення для місцевих бюджетів, однак його частка у структурі бюджетних доходів має тенденцію до зниження.

Бухгалтерський облік податку на майно ведеться на окремому аналітичному рахунку (субрахунку другого порядку) в розрізі субрахунку 641 «Розрахунки за податками». У процесі первинного обліку податку на майно застосовуються бухгалтерська довідка та платіжне доручення. У фінансовій звітності податок на майно відображається лише у складі інших платежів до бюджету. Податкова звітність за податком на майно складається з трьох форм, кожна з яких відповідає певній складовій податку на майно згідно ПКУ.

Чинна модель стягнення податку на майно та порядок його відображення в обліку не є досконалими та підлягають реформуванню за різними напрямками.

Список літератури.

1. Гостєва О.Ю. Податок на нерухоме майно: наукові тенденції та новації. Економіка та право. 2016. № 1 (43). С. 79-83.
2. Кисель А.С. Особливості оподаткування нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки. Правова держава. 2018. № 31. С. 154-162.
3. Мартинюк І.В. Діючий стан та тенденції майнового оподаткування в Україні. Ефективна економіка: електрон. наук. фах. видан. 2018. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2018/66.pdf (дата звернення: 16.01.2022).
4. Музиченко К.М. Податок на нерухоме майно та посилення його ролі у формуванні доходів місцевих бюджетів України. Молодий вчений. Економічні науки. 2018. № 11 (63). С. 1180-1184.
5. Нестеренко А.С. Майновий податок – податок на нерухомість як основа функціонування місцевих бюджетів в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція. 2015. № 17, том 1. С. 78-82.
6. Рижий А.В. Правова природа податку на майно. Юридичний науковий електронний журнал: електрон. наук. фах. видан. 2020. № 2, том 2. С. 48-51. URL: http://lsej.org.ua/2-2_2020/14.pdf (дата звернення: 16.01.2022).
7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 01.01.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Міністерство фінансів України. Попередні бюджети. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/previous-years-budgets> (дата звернення: 16.01.2022).
9. Бюджет – Відкрите місто – Офіційний сайт міста Одеса. URL: <https://omr.gov.ua/ua/open-city/budget/> (дата звернення: 16.01.2022).
10. Гусєв А.О. Єдиний податок в Україні: економічна сутність та особливості обліку. Ефективна економіка: електрон. наук. фах. видан. 2021. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2021/203.pdf (дата звернення: 16.01.2022).

11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. Дата оновлення: 03.11.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

References

1. Hostieva, O.Yu. (2016), "Property Tax: Research Trends and Innovations ", *Economics and Law*, vol. 1 (43), pp. 79-83.
2. Kysel, A.S. (2018), "Features of Taxation of Real Property, Distinct from Land Parcels", *Constitutional State*, vol. 31, pp. 154-162.
3. Martyniuk, I.V. (2018), "Current State and Trends of Property Taxation in Ukraine", *Efficient economy*, [Online], vol. 5, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2018/66.pdf (Accessed 16 Jan 2022).
4. Muzychenko, K.M. (2018), "Tax on Real Estate and Improvement of its Role in Formation of Income of Local Budgets of Ukraine", *Young Scientist. Economic sciences*, vol. 11 (63), pp. 1180-1184.
5. Nesterenko, A.S. (2015), "Property Tax – Property Tax as the Basis for the Functioning of Local Budgets in Ukraine", *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Jurisprudence*, vol. 17, no. 1, pp. 78-82.
6. Ryzhyi, A.V. (2020), "Legal Nature of Property Tax", *Juridical scientific and electronic journal*, [Online], vol. 2, no. 2, pp. 48-51, available at: http://lsej.org.ua/2-2_2020/14.pdf (Accessed 16 Jan 2022).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "The Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 16 Jan 2022).
8. Ministry of Finance of Ukraine (2022), "Previous Years Budgets", available at: <https://www.mof.gov.ua/uk/previous-years-budgets> (Accessed 16 Jan 2022).
9. Official Site of Odessa (2022), "Budget – Open City", available at: <https://omr.gov.ua/ua/open-city/budget/> (Accessed 16 Jan 2022).
10. Husiev, A.O. (2021), "Unified Tax in Ukraine: Economic Nature and Accounting Features", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 10, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2021/203.pdf (Accessed 16 Jan 2022).
11. Ministry of Finance of Ukraine (1999), Order "National Accounting Regulation (Standard) 16 "Expenses", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (Accessed 16 Jan 2022).

Стаття надійшла до редакції 20.01.2022 р.